

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA **pre štatutárny orgán a mestské zastupiteľstvo** **Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava**

SPRÁVA Z AUDITU KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Podmieneny názor

Uskutočnili sme audit konsolidovanej účtovnej závierky Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava (ďalej aj „mesto“), ktorá obsahuje konsolidovanú súvahu k 31. decembru 2017, konsolidovaný výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a konsolidované poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, okrem vplyvu a možného vplyvu skutočností uvedených v odseku *Základ pre podmienený názor*, priložená konsolidovaná účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava k 31. decembru 2017 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre podmienený názor

Mesto v zmysle príslušnej legislatívy musí uzavrieť účtovníctvo a zostaviť účtovnú závierku za bežné účtovné obdobie do 5. februára nasledujúceho roka, a preto nemôže zohľadniť fakty a informácie, ktoré sa týkajú tejto účtovnej závierky a sú k dispozícii po tomto dátume. V tejto súvislosti mesto nemohlo zohľadniť informácie o vývoji súdnych sporoch, ktoré boli k dispozícii po tomto dátume a počas nášho auditu, v dôsledku čoho je hodnota rezerv vykázaná na riadku 135 konsolidovanej súvahy (Ostatné krátkodobé rezervy) a riadku 033 konsolidovaného výkazu ziskov a strát (Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti) nadhodnotená o 4 127 tis. EUR. Mesto z toho istého dôvodu nemalo k dispozícii informácie pre zúčtovanie transferov so subjektami mimo verejnej správy, ktoré mali byť účtované v nákladoch na účte Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy (riadok 061 konsolidovaného výkazu ziskov a strát) vo výške 11 563 tis. EUR, v dôsledku čoho je hodnota konsolidovaného riadku 087 súvahy (Transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy) o túto sumu nadhodnotená.

Mesto vykazuje na riadku 090 konsolidovaného výkazu ziskov a strát (Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti) výnosy z bezodplatne nadobudnutých pozemkov na základe registra obnovenej evidencie pozemkov v hodnote 41 764 tis. EUR. Na základe informácií, ktoré nám mesto poskytlo sme neboli schopní overiť správnosť ocenenia týchto pozemkov.

Mesto, podriadená organizácia mesta Generálny investor Bratislavy a dcérska účtovná jednotka Metro Bratislava a.s. nevykonali detailnú analýzu investičných projektov účtovaných na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku vo výške 88 074 tis. EUR (riadok 023 konsolidovanej súvahy), aby identifikovali projekty, ktoré už mali byť zaradené do používania a projekty, ktoré v budúcnosti nebudú využívané, resp. boli vyradené z evidencie. Preto sme sa nemohli ubezpečiť o správnosti vykázania tohto zostatku v konsolidovanej účtovnej závierke.

Dcérska účtovná jednotka Metro Bratislava a.s. vykazuje na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (riadok 023 konsolidovanej súvahy) obstaranie časti investičného projektu „Most Košická“ vo výške 28 600 tis. EUR, súvisiace pozemky (zastavaná plocha) vo výške 3 682 tis. EUR na riadku 013 konsolidovanej súvahy (Pozemky) a zdroje financovania na riadku 177 konsolidovanej súvahy (Transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy) vo výške 29 227 tis. EUR. Táto časť investičného majetku sa používa, avšak nebola odovzdaná mestu. Vedenie mesta a dcérskej účtovnej jednotky nemajú v súčasnosti konkrétne plány v súvislosti s budúcnosťou tejto časti projektu, preto sme nemohli získať dostatočné a vhodné audítorské dôkazy na posúdenie vplyvu tejto skutočnosti na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Dcérska účtovná jednotka Odvoz a likvidácia odpadu a.s. vykazuje na riadkoch 016 a 017 konsolidovanej súvahy dlhodobý hmotný majetok v zostatkovej hodnote 16 948 tis. EUR (vstupná cena: 124 413 tis. EUR, oprávky: 107 465 tis. EUR), ktorý neodpisuje podľa predpokladanej doby ekonomickej životnosti. Spoločnosť nepripravila analýzu vplyvu tejto skutočnosti na konsolidovanú účtovnú závierku. Preto sme sa nemohli ubezpečiť o vplyve tejto skutočnosti na priloženú konsolidovanú účtovnú závierku.

Príloha poznámok konsolidovanej účtovnej závierky zostavenej k 31. decembru 2017, ktorú pripravilo mesto neobsahuje úplné a správne údaje v súlade s požiadavkami príslušnej účtovnej legislatívy.

Audit sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov sa bližšie uvádza v odseku *Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky*. Od mesta sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky vrátane Etického kódexu audítora, ktoré sú relevantné pre náš audit účtovnej závierky, a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že získané audítorské dôkazy poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš podmienený názor.

Kľúčové záležitosti auditu

Kľúčové záležitosti auditu sú záležitosti, ktoré sú podľa nášho odborného posúdenia v našom audite konsolidovanej účtovnej závierky za bežné obdobie najzávažnejšie. Týmito záležitosťami sme sa zaoberali v súvislosti s auditom konsolidovanej účtovnej závierky ako celku a pri formulovaní nášho názoru na ňu, ale na tieto záležitosti neposkytujeme samostatný názor.

- i) Opis najzávažnejších posúdených rizík významnej nesprávnosti vrátane posúdených rizík významnej nesprávnosti z dôvodu podvodu.

Pri plánovaní auditu, resp. v priebehu auditu, sme identifikovali nasledujúce najzávažnejšie záležitosti auditu:

Účtovanie dotácií

Mesto vykázalo prijaté dotácie na investičné výdavky vo výške 155 607tis. EUR (výnosy budúcich období na riadku 187 konsolidovanej súvahy) a túto sumu odpisuje počas životnosti súvisiaceho majetku (v bežnom roku zúčtovanie sumy vo výške 13 762 tis. EUR do výnosov samosprávy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy na riadku 130 konsolidovaného výkazu ziskov a strát). V rámci svojich postupov sme vyhodnotili riziká, či vykázaná výška výnosov budúcich období je správna, a či mesto splnilo všetky kritériá na vykázanie a nebude musieť získané sumy vrátiť. Okrem toho sme posúdili či môžu byť sumy zúčtované do výkazu ziskov a strát nesprávne, keďže existuje riziko, že tento spôsob zúčtovania nie je v súlade s odpisovaním súvisiaceho majetku. Pozri čl. I v poznámkach konsolidovanej účtovnej závierky.

- ii) Zhrnutie našej reakcie na riziká uvedené v predchádzajúcom bode i)

Naša reakcia audítora na tieto riziká bola takáto:

Účtovanie dotácií

Vykonali sme audítorské postupy, aby sme overili, či sú kontrolné postupy súvisiace s vykazovaním dotácií ako výnosov budúcich období, ktoré má zavedené mesto, funkčné a účinné na zamedzenie súvisiacich rizík. Okrem toho sme uskutočnili podrobnú previerku podmienok poskytnutia dotácií na všetky významné zostatky majetku, ktorý bol pomocou týchto dotácií financovaný, a posúdili sme, či boli tieto podmienky splnené. Vykonali sme tiež podrobné posúdenie odpisovania majetku financovaného prostredníctvom dotácií, aby sme určili, či mesto zúčtovalo príslušné sumy výnosov budúcich období za príslušný rok. Overili sme správnosť vykázania v konsolidovanej účtovnej závierke mesta.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za konsolidovanú účtovnú závierku

Štatutárny orgán mesta je zodpovedný za zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve, a za tie interné kontroly, ktoré štatutárny orgán mesta považuje za potrebné pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, aby neobsahovala významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky štatutárny orgán zodpovedá za zhodnotenie schopnosti mesta nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve.

Osoby poverené správou a riadením sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva mesta.

Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či konsolidovaná účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá obsahuje názor audítora. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, ale nie záruku, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí prípadnú významnú nesprávnosť. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak by bolo opodstatnené očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne ovplyvnia ekonomické rozhodnutia používateľov, ktoré boli prijaté na základe tejto konsolidovanej účtovnej závierky.

V rámci auditu v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus počas celého auditu. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti konsolidovanej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a vykonávame audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre názor audítora. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie aby sme vyjadrili názor na efektívnosť interných kontrol mesta.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód, ako aj primeranosť účtovných odhadov a súvisiacich informácií zverejnených štatutárnym orgánom.
- Predkladáme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne používa účtovnú zásadu nepretržitého pokračovania v činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť mesta nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v konsolidovanej účtovnej závierke alebo, ak sú takéto zverejnené informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery však vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že mesta prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah konsolidovanej účtovnej závierky vrátane zverejnených informácií, ako aj to, či konsolidovaná účtovná závierka verne zobrazuje uskutočnené transakcie a udalosti.
- Získavame dostatočné a vhodné audítorské dôkazy o finančných údajoch účtovných jednotiek alebo ich obchodných aktivitách v rámci skupiny pre účely vyjadrenia názoru na konsolidovanú účtovnú závierku. Zodpovedáme za vedenie, kontrolu a realizáciu auditu skupiny. Ostávame výhradne zodpovední za náš názor audítora.

S osobami poverenými správou a riadením komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Osobám povereným správou a riadením tiež poskytujeme vyhlásenie o tom, že sme splnili príslušné požiadavky týkajúce sa nezávislosti, a komunikujeme s nimi o všetkých vzťahoch a iných skutočnostiach, pri ktorých sa možno opodstatnene domnievať, že majú vplyv na našu nezávislosť, ako aj o prípadných súvisiacich ochranných opatreniach.

Zo skutočností komunikovaných osobám povereným správou a riadením určíme tie, ktoré mali najväčší význam pri audite konsolidovanej účtovnej závierky bežného obdobia, a preto sú kľúčovými záležitosťami auditu. Tieto záležitosti opíšeme v našej správe audítora, ak zákon alebo iný právny predpis ich zverejnenie nevyklučuje, alebo ak v mimoriadne zriedkavých prípadoch nerozhodneme, že určitá záležitosť by sa v našej správe uviesť nemala, pretože možno odôvodnene očakávať, že nepriaznivé dôsledky jej uvedenia by prevážili nad verejným prospechom z jej uvedenia.

SPRÁVY K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na konsolidovanú účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom konsolidovanej účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a zváženie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou konsolidovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu konsolidovanej účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, vyhodnotíme, či výročná správa mesta obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve, a na základe prác vykonaných počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2017 sú v súlade s konsolidovanou účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe na základe našich poznatkov o meste a jeho situácii, ktoré sme získali počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky.

Ďalšie oznamovacie povinnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu

Vymenovanie a schválenie audítora

Za štatutárneho audítora sme boli vymenovaní štatutárnym orgánom mesta dňa 20. februára 2015. Celkové neprerušené obdobie našej zákazky, vrátane predchádzajúcich obnovení zákazky (predĺžení obdobia, na ktoré sme boli pôvodne vymenovaní) a našich opätovných vymenovaní za štatutárnych audítorov, predstavuje šesť rokov.

Konzistentnosť s dodatočnou správou pre výbor pre audit

Náš názor audítora vyjadrený v tejto správe je konzistentný s dodatočnou správou vypracovanou pre komisiu pre kontrolu činnosti audítora mesta, ktorú sme vydali v ten istý deň, ako je dátum vydania tejto správy.

Neaudítorské služby

Mestu sme neposkytovali zakázané neaudítorské služby uvedené v článku 5 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a pri výkone auditu sme zostali nezávislí od mesta.

Okrem služieb štatutárneho auditu a služieb zverejnených v konsolidovanej účtovnej závierke sme mestu a podnikom, v ktorých má mesto rozhodujúci vplyv, neposkytli žiadne iné služby.

Bratislava 21. august 2018

Ing. Wolda K. Grant, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 921

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014